

БРОЈ 10 ЛЕПТА

НАРОД

Рукописи се не враћају.

Огласи и белешке на-
плаћују се по погодби.

Редакција је у улици
Франковој бр. 20.

Главни уредник
ДРАГ. С. ГОГИЋ

„Народ„ излази свакога
дана по подне.

Штампарија се налази у Фран-
ковој улици бр. 20.

Власник
КРСТА Љ. МИЛЕТИЋ

Свет. Стефановић.

ПЕСМА КЛЕТВЕ

— НА НЕМАЧКУ ПЕСМУ МРЖЊЕ —

Проклетство на вас Моћни и Силни,
на вас Велики и Јаки!

Што имате у рукама својим
ма за тренут од тренута само
Судбину света!

И решисте је:
Узесте своју моћ, не да је
безмоћним и слабима дате,
но да убијате.

Злочинци под крунама,
са рукама црним од крви
повијених милиона!

Убице живота које нисте дали,
отимачи блага која текли нисте,
рутишељи срећа које градили нисте,
ружители олтара које дизали нисте,
уништакчи права која даровали нисте,
газитељи слобода које ни дали ни имали нисте,
мучитељи жена које обљубивасте
насилњем,

и место љубави удисте у њих мржњу,
мржњу жена, мржњу кћери, мржњу матера,
родитељки покољења!

Ви певачи песме мржње,

ви што мржњом оплодисте свет!

Зар за то велики бесте,
зар за то моћ узесте,
зар за то напред иђасте,
крчисте стазе и путе,
да оне што за вама стижу
над понор доведете,
над амбиз их лакше намамите?

Зар за то се на вис испесте,
не да за собом поведете
оне што из доља чезну за висом,
за пространим, далеким видиком небеса,
за обзором бескрајног сунца?

О, не узгађосте ви,
ни сами да се напијете сунца,
ни да се наситите неба и бескраја,
но да себе прогласите сунцем,
О, несветли!

виделом да се назовете света,
О, безвидни!

боговима да се начините,
О, безбожни!

Рад ужаса и страха успесте се горе,
да ко лавина, ко светломни усов,
сјурите се доле, сверушећи,
свегушећи, давећ, смртно стежућ:

све што је пошло за висином,
све што се повело за пространством,
све што се понело за бескрајством!

И не видесте да, једном оклизнут с виса,
најсилнији усов, све под собом пустошећи,
сам доле пада, у низине суља,
и у гадном, меканом, прљавом блату
губи себе, тврдоћу чисту своју
топи!

О, ви што на вису бесте
и падосте у поноре глиба!

О, ви што силу имађасте,
да насиља почините!

О, ви што владари над људима бесте —
и постасте господари слугу,
власници робља!

Зле вође што пукове водите,
да бци им свежете и руке
и уста им заптијете,
да лакше их побацијете;

да нема руке да невиног брани,
да нема уста да прокажу кривца,
да нема ока да убицу спази
и на дну земнице да упије лик му
рад вечног суда!

Пастири лоши што водите стадо
на клање! —

Да сте проклети!

Проклетство на вас суза небројених,
безбројних суза исплаканих,
безбројних суза уздржаних,
суза живих, суза мртвих,
небројних суза усажнутих,
ал не одлакнутих,
безбројних суза угашених
ал не утешених
јер суза утехе нема,
вечит је њезин траг.

Проклетство на вас крви изгубљене,

крви срдаца што су живела,
воледа, бодела, врела и мрела,
што су хранила животе и снове
што су човеку богове стварала,
што су небеса са земљом спајаја,
и вредно куцала вечитим ритмом бића,
огњишта живота смртју погашена,
круна створења у глиб погажена!

Проклетство на вас човечанства,
неоствареног, неоваплоћеног
света будућих људи,
једног, великог, сјајног,
здруженог, неподељеног
у огромном напору, чежњи
за складом, за божанском једном
хармонијом покрета и рада
творачких дарова људских
свију — бачених слепо, тупо
на пропаст и уништење
од вас, о рушитељи вечни!

Проклетство на вас Бога,
ког створисте слугом силе своје!

Проклесишво на вас Духа,
победника земље,
ког сте у окове стегли
силе и гвожђа,

и у тамницу бацисте га пусту,
у пустињу пустошну, мртву,
далеко од људи бескрајно,
где нема људске душе,
где нема живе душе,
где је мртвило само —

не би ли умро и он;
не би ли постао његов глас
глас у пустињи вапијућег,
не би ли слабији био он,
у оргији вашег беса и помаме страсти,
но умирућег дах у вихровима!

Но лудо сте устали на њ,
узалуд смртни бесмртнога дави!

Из најтврђих окова, тамнице најтешње,
ко Дух из боце у Источној причи,
избиће он у огромном облаку
и страх смртнога обориће вас пред њим,
пред његовим вечним ликом,
ликом вечише правде,
ликом истине и добра,
ликом лепоте бића,
ликом човека у дух уздигнута!

Одвећ смо дуго живели занети ликом тим.
одвећ смо добро познали истину и право,
одвећ смо дубоко љубили лепоту,
одвећ смо дуго чезнули за човеком новим,
уздигнутим, очишћеним од звери.

И не може бити да људима овлада звер,
и зло и ружно да учврсте престо,
и злочин да се зацари над светом,
и насиље да буде нови бог!

Огњен је дух и огромним пожаром он ће
срушити до у темеље царство звери,
које се храни пропашћу других;

и побациће до у семе све
што живи од смрти других.

Завладаће наук Духа:

да они вечно живе
што за друге и у другима живе:

јер што смо другима дали
то је огромно оно вечито све,
што остаје од нас кроз часе пролазећих!

Крај је оних што узимљу а не дају!

Ко мајину пред далеком буром,
осећам како светом дубоко струји
чежња за складом, носталгија добра,
занос лепоте!

И човек ослобођен звери
подиже руке к вечности и божанству!

15 VIII 1917. — Солун.

Одлазак у Сибир

Већ и прошла руска влада
намеравала је, да бившег цара
Николау и његову породицу
премести из Царског Села у
неко друго место. Нова влада
међутим решила је то пита-
ње много брже, јер је било
околности, које су је на то
нагониле.

Из обавештења која имамо,
влада је осетила, да је двор
„Александра“ био центар за је-

дан противреволуционарни по-
крет. Сазнало се, да је бив-
ши цар добијао тајну коре-
спонденцију. Кад је преписка
ухваћена, отворена је, и тада
су ухваћени и саучесници. Пе-
троградски Совјет сматрао је
у почетку, да није потребно
уклањати цара из Царског Се-
ла, али се сада изјаснило, да
цара треба уклонити, пошто
је месни Совјет из Царског

Села изјавио, да не може бити
одговоран за чување заточе-
ника у двору Александра.

На цар није одговорио, да ни
други одговорио, вјеру дамо
знали куда ће цар са поро-
дицом бити упућен. У опште
се мислило, да ће се он пре-
селити у неко друго место у
Русији, па су такви телеграми
били послати у Европу.

Целе ноћи, у очи поласка,
спремало се за полазак. Пе-
десет слугу царске породице
одређени су да прате своје
господаре. Најсигурнија и нај-
опробанија војници из целог
гарнизона пробрани су, да
иду као царева пратња на
пугу. Требало је да се пође
преко ноћ, али се задржало
до четири сата у јутру.

Суверени су пошпи из дво-
ра на станицу аутомобилом.
Целим путем трупе су пра-
виле кордон, али и без тога
на улици је било врло мало
света, јер је полазак држан
у тајности.

Никола, утучен носно је
летљу ратну униформу. Кнез
Долгоруки седео је са стране.
Бивша царица и велике кве-
тиње попеле су се на своје
аутомобиле са почасним гос-
пођама и госпођицама. Бивши
наследник престола са марин-
ским подофициром, који га
верно прати, био је са својим
професором француског језика
и хирургом професором Бот-
кином.

Господин Керенски такође
је изашао на станицу, да из-
да последње наредбе. На пе-
рону, пошто су степенице биле
доста високе, г. Керенски је
љубазно помогао бившем
владару да се попне у вагон
пруживши му руку.

Велики кнез Михајло Але-
ксандровић, брат Николаи,
коме је било допуштено, да
се опрости са бившом цар-
ском породицом, остао је на
перону до поласка воза. Дру-
ги воз одвезао је слуге и прт-
љаг.

За два дана цар је с поро-
дицом стигао на руску гра-
ницу на Уралу, у Тјумен, ма-
лу варош на реци Тоболу.
Одатле се реком спустио до
Тоболска, на утоку Тобола у
Исих, вароши са двадесет
четири хиљаде становника,
главног места највеће сибир-
ске губерније од два милиона
становника. Ту су цара сме-
стили у гуверњеровом двору.

СЈАЈАН РАД

Лондон, 17 августа

Британски дописни-
ци са фронта послали
су извештаје о великим
подвизима енглеских а-
вијатичара. У току по-
следње недеље наши а-
вијатичари су летели

12.000 сати. Они су напали више више од 700 немачких батерија и уништили 128 топовских амбласмана. Извадили су 321 експлозију из непријатељских линија и начинили више од 5000 фотографија. Бацили су 36 тона бомба, међу којима око стотину тешких између 200 и 300 ливара. Више од 30000 пута пуцали су на непријатељске трупе са мале висине. Шест и осам немачких авиоплана оборено је у току ове недеље, а деведесет их је оштећено и намерно је да се спусти.

КОНТ ГРЕЈ

Лондон, 17 авг.

На свом имању у Норпумберланду умро је јуче Конт Греј, некадашњи енглески гувернер у Канади, врло добро познат у Енглеској. Греј био је слабог здравља од кад се повукао из јавног живота. И ако је био члан Лордовске куће он се ретко појављивао у њој од последњих ратних догађаја. Вест о смрти овог одличног државника са болом је примљена у целој царевини.

ЗВЕЗДИЦЕ

Вара се, ко мисли да је Србија данас мала по територији. По својим властима, она се граничи са севера Белгијом, каналом Ла Маншом, са запада западном обалом острва Корзике, са југа пустињом Сахаром и са истока Седесом...

Гаргантуа

СОЛУН ИЛИ БИТОЉ

Атина, 17. августа

Венизелос је у скупштини изнео необично држање бившег краља Константина још за време турског рата. Он је рекао: «Престолонаследник и

Ги де Мопасан.

НОРМАНСКА ШАЛА

(3)

Већ млада жена скиде свој убрадач и халму и остаде у краткој сукњи откопчавајући своје ципеле, док је Жан довршавао цигару посматрајући на угла своју другарицу.

Он је вребао са ужагеним оком, више сензуално по нежно; јер је више желаше по вољаше; и одједном јерним браим покретом, као човек који хоће да почне посао, свуче своје халине.

Она беше скинула ципеле, диже руке затим му рече, тикајући га од детињства: «Иди сакри се доле иза завеса, да легнем у постељу».

Он направи лице као да одбија, затим оде незадовољан и претварајући се да се крије.

Она се смејаше кријући очи које изражавају задовољство на начин залубљен и ве-

генералним хтели су, после Соровића, да се апуте на Битољ. Али ја познавајући бугарске намере и предвиђајући борбу за Солун после рата, наредио сам му да одмах иде на Солун, куда су се већ Бугари журили. Али ондашњи престолонаследник дође до Јенице и ту остане седам пуних дана не крочиши према Солуну. Ја сам му одмах понова телеграфисао, и у исти мах наредио, да пробуде у ноћ краља Ђорђа, који је био у Гиди, како би он утицао на њега. Ја сам врло енергично учинио престолонаследника лично одговорним, за свако задоцнење, па ма оно и најмање било, због кога би Бугари могли ући у Солун. Тако смо ми успели да први уђемо у Солун.

КРАТКЕ ДЕПЕШЕ

Атина. — Кад је г. Политис у Скупштини поменуо Србију било је дуго плескање и цела је скупштина са оду-

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

ФРАНЦУСКИ КОМАНИКЕ

Активност артилерије на обема обалама Мезе.

Источна војска. — Сукоби патрола у долини Струме. Артиљеријска борба доста жива код Дојранског језера и код Битоља. — На целом фронту појачана артиљеријска ватра. Срби су добили 17 заробљеника. Наша авијатика је бомбардовала Прилеп.

ИТАЛИЈАНСКИ КОМАНИКЕ

На платоу Бајванице, источно од Горице, непријатељ је врло јаким противнападима покушао да поврати скоро изгубљене положаје. Свуда је одбијен. Положаји су одржани. Обили смо 561 заробљеника.

У Трентину, од Стелвио до Корниоле, концентрација јаке ватре и многе извидничке акције.

ЕНГЛЕСКИ КОМАНИКЕ

На фронту бит е код Ипра померили смо мало унапред наше линије југоисточно од

шевљеном викала живела Србија.

Лозана — Према вестима из Лајпцига јед и део радника штрајкује. Полиција је поцела исграду против организатора.

ПЕТРОГРАД.— Да би се спречила свака кажњива акција лица, која хоће да се користе добијеном слободом па да раде против руске државе, влада је објавила један указ, којим се овлашћује министар војни и унутрашњих дела да могу: прво, ухапсити свакога чија активност представља опасност за државну одбрану, за унутрашњу сигурност и за слободу добијене револуцијом; и друго, да нареду таквим лицима да у одређеном року оду из Русије и да их ухапсе ако не би отишли или се вратили сами по својој вољи.

Јаншева и добили нешто заробљеника. Непријатељска артиљерија била је врло активна у близини Ланса и источно и северно од Ипра.

РУМУНСКИ КОМАНИКЕ

Између Дофтана и Ојгуза одбијено је више непријатељских напада. На сектору северно од Ирашћи Манасти зора борбе су још у току. На осталом фронту до Црног мора бомбардовање и патрол на акција.

ДОГАЂАЈИ

ПОСЕТА К ОД СРБА

Прекјуче су посетили српски реконвалесцентни логор у Зејтинлику и српску болницу у Солуну г. Жистен Годар, подсекретар француског министарства војног за народно здравље, и главни командант Источне Војске генерал Сарај. Они су управницима ових институција изразили своје задовољство.

чио; а у дальни, поле, го кривено зрелом жетвом, светлаше.

Како се Жан беше нагао напоље, прислушкујући шушањ у ноћи две се голе руке обавише о његовог врата, и његова жена, вукући га назад мрмљаше: «Остави то, шта се то догодило, бежи о датле».

Он се врати, стеже је, придави пинајући је под танким платном, дижући је на руке, понесе је постељи.

У тренутку кад је пусти на постељу, која се сави подтежно, нов лунањ, бљежи но онај први одјеку.

Тада Жан, страшно разљућен, опсова.

«Они мисле да несмем изаћи због тебе?»

«...Причекајте, причекајте!» Обуче се, скиде пушку која је увек висила на дохвату, и, како га његова жена ухватила за ноге преклињући га, он се ослободи нагло, потрча прозору и скочи у двојиште».

Хор богослова у Зејтинлику, као поздрав гостију, отпевао је врло лепо Српску и Француску химну.

ЗА ПОГОРЕЛЦЕ

До сада је у Лондону скупљено прилога за пострадале од пожара у Солуну 12.000 франака.

Филијал Атинске банке у Солуну приложно је 10.000 франака.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

МОСКВА. — На другу седницу Конгреса Керенски је дошао са генералом Корниловом и био је поздрављен бурним узвицима: «Живела Русија, живела војска и влада!»

МОСКВА. — Министар Финансија изнео је на конгресу тешке финансијске прилике; зато ће он бити принуђен да заведе више монопола и нада се, да ће грађани хтети да поднесу жртве за Народну Одбрану. Он је категорички демантовао да влада хоће да конфискује имања.

ЦИРИХ. — Немачки кругови смерају да Алзас и Лорен прогласе за војводину, чија ће се круна дати једном католичком кнезу.

ПARIЗ. — Република Перу је упутила Немачкој ултиматум.

ЛОНДОН. — Поводом годишњице румунског ступања у рат г. Лојд Џорџ је топло честитао румунској влади и војсци на храбрости и издржљивости за време године искушења.

ЛОНДОН. — Краљ Ђорђе је честитао италијанском краљу на храбрости његове војске. На крај телеграма каже: «Ја сам срећан, што су енглески топови и муниција допринели успесима нашег оружја».

ЦИРИХ. — Канцелар је ишао у главни штаб, где се договарао са Кајзером и Хинденбургом о одговору на Папину ноту.

ПЕТРОГРАД. — Оптужба против Сухомлинова има више од 100 страна збијеног текста

и оптужује га за велеледају, за злоупотребу поверења итд. а његову жену као саучесника. Суд је почео са саслушањем сведока, од којих је први био генерал Јанушкевић, бивши шеф генералштаба. Он описује страшну ситуацију у којој је била руска војска готово савршено без оружја и муниције.

Кад је рат почео маса телеграма долазило је тражећи муницију али је бивши министар Сухомлинов свима одговарао утешним обећањима, не радећи међутим ништа да се ситуација поправи. Војници су у масама пропадали.

Генерал Сухомлинов одговорио је на сведочењу Јанушкевића, да се Немачка спрема за рат 40 година, док Русија није готово ништа у том погледу радила.

АТИНА. — Швајцарска влада није допустила бившој грчкој краљици Софији, да пређе швајцарску границу и да иде у посету својој породици.

БЕЗЕЛ. — Пуна тајна седница Комисије Рајхстага дискутовала је јуче о ситуацији у Пољској, Литванији, Курландији и северној француској. Одлуке држе у тајности.

АТИНА. — Први секретар српског посланства посетио је г. Венизелоса и захвалио му на скупштинској одлуци о Србији.

АТИНА. — Владика изведени су пред духовни суд.

ПЕТРОГРАД. — Категорички се демантују фантастичне вести о оставци генерала Корнилова и начелника министарства морине г. Лебедера.

СРПСКИ ЗВАНИЧАН ИЗВЕШТАЈ

СОЛУН. — После припреме артиљеријом наше трупе на веома тешком и планинском терену гаузеле су предње непријатељске ровове јужно од Доброг Поља заробивши преко 50 бугарских војника и један митраљез. Борба се продужава.

МАЛИ ОГЛАСИ

ПОМЕН

Светозар Веселиновић, саобраћајни чиновник велешке железничке станице, извештава сроднике и пријатеље, да ће у недељу 20. ов. м. давати полугодишњи помен у цркви Св. Саве, у 10 часова пре подне, својој доброј супрузи и плетенитој матери Ружици, која је умрла 20. фебруара ове г. у Ници. 3-4

ХОТЕЛ «АЛЕКСАНДРИЈА» налази се у непосредној близини хотел «Телеграф» и је дини је, који је у том крају остао после пожара. Српска кујна, собе на расположењу. Препоручује Атанас Атанасјевић, хотелијер. 5-8

Г. ДЕ МАЈО, бив. директор француско српске банке у Скопљу, моли се да одмах дође у Српско Трговачко Друштво — хотел Кавала, преко пута грчке поште. 2-2